

कार्यालय भित्र सजावटका विरुवाहरु

ताजा तरकारी उत्पादन कार्यक्रम

कटिङ्ग विधिद्वारा पि.वि.एस. उत्पादन

कटिङ्ग विधिद्वारा पि.वि.एस. उत्पादन

प्लाष्टिक घरमा तरकारी खेती प्रदर्शन

सिडलिङ्ग ट्युवर उत्पादन कार्यक्रम

नेपालमा हालसम्म उन्मोचित तथा पञ्जिकृत आलुका जात र जातीय गुणहरु

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्क्षी विकास मन्त्रालय
कृषि विभाग

राष्ट्रिय आलु, तरकारी तथा मसला बाली विकास केन्द्र
कीर्तिपुर, काठमाडौं

नेपालमा हालसम्म उन्मोचित तथा पञ्जिकृत आलुका जात र जातीय गुणहरू

नेपाल सरकार
कृषि तथा पशुपन्क्षी विकास मन्त्रालय
कृषि बिभाग
राष्ट्रिय आलु, तरकारी तथा मसला बाली विकास केन्द्र
कीर्तिपुर, काठमाडौं

नेपालमा हालसम्म उन्मोचित तथा पञ्जिकृत आलुका जात र जातीय गुणहरू

लेखन तथा सम्पादन

कृष्ण प्रसाद पौडेल

प्रमुख (रा.प.प्र.प्रा.)

राष्ट्रिय आलु, तरकारी तथा मसलाबाली विकास केन्द्र, कीर्तिपुर

Email: krishnaurm1962@gmail.com

सम्पादन सहयोग

सुर्य प्रसाद बराल र भरत बहादुर आचार्य

बरिष्ठ बागवानी विकास अधिकृत

राष्ट्रिय आलु, तरकारी तथा मसलाबाली विकास केन्द्र, कीर्तिपुर

प्रकाशक

राष्ट्रिय आलु, तरकारी तथा मसलाबाली विकास केन्द्र, कीर्तिपुर

फोन नं. ०१-५९०७०१४

Email: npvsckhumaltar@gmail.com

Website: www.vdd.gov.np

कीर्तिपुर, काठमाडौं

प्रकाशन वर्ष : आ.व. २०७६/०७७

डिजाइन सेटिंग : आशिष विश्वकर्मा

मुद्रण : सिद्धार्थ प्रिन्टिङ्ग प्रेस, कनिबहाल, ललितपुर

पुनः प्रकाशन

आ.व. २०७५/७६ मा आलुबाली विकास केन्द्र, निगाले, सिन्धुपाल्चोकबाट प्रकाशित “नेपालमा हालसम्म उन्मोचित तथा पञ्जिकृत आलुका जात र जातीय गुणहरू” विषयक प्रकाशन केन्द्रको स्विकृती लिएर पुनः प्रकाशन गरिएको ।

दुई शब्द

नेपालमा खेती गरिने बालीहरु मध्ये आलु एक महत्वपूर्ण बाली हो । देशका उच्च पहाड तथा लेकाली क्षेत्रमा खाद्यान्नको रूपमा र अन्य भेगमा तरकारीको रूपमा उपयोग हुने यो बाली धान, गहुँ, मकै र कादोपछि प्रमुख बालीको रूपमा चित्रित छ र खाद्य सुरक्षाको हिसावले पनि महत्वपूर्ण रहेको छ । आ.व. २०७५/०७६ मा नेपालमा १ लाख ९४ हजार हेक्टर क्षेत्रफलमा ३१ लाख १३ हजार टन आलु उत्पादन भएको र उत्पादकत्व १६ मे.ट. रहेको छ ।

सोही वर्ष ५ अरब ८१ करोड वरावरको २ लाख ७४ हजार टन आलु आयात भएको भन्सार विभागको तथ्यांक छ । तराई देखि उच्च पहाड सम्म सफलता पूर्वक खेती गर्न सकिने, हावापानीको विविधतालाई उपयोग गरी देशको विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रहरुबाट वर्षमा ३-४ बाली लिन सकिने अवस्था हुँदा हुँदै पनि वाहिर देशहरुबाट ठूलो धनराशी खर्च गरेर आयात गर्नु पर्ने स्थिति रहनु कृषि कर्मीहरुको लागि चुनौतीको विषय हो ।

विकसित देशहरुको तुलनामा नेपालमा आलु बालीको उत्पादन र उत्पादकत्व कम हुनुका विविध कारणहरु मध्ये गुणस्तरयुक्त बीउको प्रयोग नहुनु, बढी उत्पादनशील तथा वातावरण अनुकूलन जातहरुको विकास हुन नसक्नु र भौगोलिक विविधता अनुसारका जातहरुको पहिचान, विकास तथा कृषकहरुको रोजाई अनुसारका जातहरु उपलब्ध हुन नसक्नु आदि हुन् । त्यस बाहेक हालसम्म देशमा उन्मोचन भएका तथा पञ्जिकृत भएका जातहरुको बारेमा जानकारी नहुनु अर्को समस्या हो । देशमा हालसम्म शिफारिश तथा दर्ता भएका आलुका जातहरुको बारेमा जानकारी नभएका आम कृषक, व्यापारी, आलुबाली संग सरोकार राख्ने संघ संस्थाहरु र कृषि प्राविधिकहरुको लागि यो पुस्तिका निकै उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु ।

अन्त्यमा यो पुस्तिका तयार गर्ने क्रममा आलुबाली विकास केन्द्र, निगाले, सिन्धुपाल्चो कलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु । यस पुस्तिकाको माग बढी भएको कारण लेखक र प्रकाशकको स्वीकृति लिएर पुनः प्रकाशन गरिएको छ । पुनः प्रकाशन गर्ने क्रममा आवश्यक सहयोग गर्नुहुने केन्द्रका ब.वा.वि.अ. श्री. सूर्य प्रसाद बराललाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । प्रस्तुत आलेखलाई आगामी दिनहरुमा थप परिस्कृत गर्न संवन्धित सरोकारवाला हरुबाट सकारात्मक सुझावको समेत अपेक्षा गर्दछु ।

कृष्ण प्रसाद पौडेल

प्रमुख

क) उन्मोचित जातहरू

१. कुफ्रि ज्योति

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: 3069d (4) x 2814 a (1) = SLBZ-389 (b)

जातीय स्रोत: केन्द्रिय आलु अनुशन्धान संस्थान, भारत

उन्मोचन वर्ष: सन् १९९०-१९९१ (वि.सं. २०४९ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: मध्यम, अग्लो र गाँजिएको

डाँठको किसिम: मोटो र संख्यामा मध्यम

पातको किसिम: चिप्लो र चमकदार सतह

फूलको रंग: सेतो

आलुको दाना: अण्डाकार, ठूलो, वोक्रा

चिल्लो र हल्का सेतो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: १००-१२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ५ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ७ प्रति बोट

दानामा शुष्प अवस्था: सामान्यतया १२ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २०-२५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, अगौटे डहुवा सामान्य सहने

अन्य विशेषताहरू: तराइ, मध्य पहाड र उच्च पहाड सबै क्षेत्रमा हुने

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: मध्य तथा उच्च पहाडी क्षेत्र

२. कुफ्री सिन्दुरी

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: Kufri Red x Ruffri Kundan = C 140

जातीय स्रोत: केन्द्रिय आलु अनुशन्धान संस्थान, भारत

उन्मोचन वर्ष: सन् १९९०-१९९१ (वि.सं. २०४९ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: अग्लो, ठाडो र खुल्ला किसिमको

डाँठको किसिम: मोटाइ मध्यम, रंग एकनासको

पातको किसिम: खुला किसिमको, सतह खुम्चिएको र सानो

फूलको रंग: हल्का रातो र सेतो टुप्पा भएको

आलुको दाना: गोलो, रातो बोक्रा, गुदी हल्का पहेँलो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: ११०-१३० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ५ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ९-१२ प्रति बोट

दानामा शुषुप्त अवस्था: सामान्यतया १२ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २०-३० टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, अगौटे डहुवा केही सहने

अन्य विशेषताहरू: भण्डारण क्षमता राम्रो, कम मलिलो जमिनमा पनि हुने

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ तथा भित्री मधेश

३. डेजिरे

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: Argenta Depeske

जातीय स्रोत: नेदरल्याण्डस्

उन्मोचन वर्ष: सन् १९९०-१९९१ (वि.सं. २०४९ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: होचो र फैलिने खालको

डाँठको किसिम: मोटो र हल्का रातो

पातको किसिम: तुलनात्मक रूपमा साना र रंगिन

फूलको रंग: गुलाबी रंगका, फूल धेरै फुल्ने

आलुको दाना: अण्डाकार लामो, वोक्रा रातो, चिप्लो, गुदी पहेंलो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: ८०-९० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ४ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ७ प्रति बोट

दानामा शुष्प अवस्था: छोटो, ८ हप्ता भन्दा कम

सरदर उत्पादन: १५-२० टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक

अन्य विशेषताहरू: तराइ, भित्री मधेश, मध्य पहाड सबै क्षेत्रमा हुने

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ, उपत्यका तथा मध्य पहाड

४. जनकदेव

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: Atzimba x Desire = Urgenta Depeache

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुबाली केन्द्र, लिमा, पेरू

उन्मोचन वर्ष: सन् १९९९ (वि.सं. २०५६ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: अग्लो, ठाडो

डाँठको किसिम: संख्यामा थोरै,

मोटो, एकैनासको, बैजनी रंगको

पातको किसिम: खुला किसिमको,

हल्का हरियो, खस्रो सतह

फूलको रंग: बैजनी, लामो दिनमा

धेरै फुल्ने

आलुको दाना: लाम्चो दाना, रातो वोक्रा, गुदी हल्का पहेंलो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: १००-१२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ४ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ९ प्रति बोट

दानामा शुषुप्त अवस्था: करिब ८ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २०-२५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, डहुवा सहने

अन्य विशेषताहरू: भण्डारण क्षमता राम्रो, असिना सहने, सुख्खा सहने

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ देखि उच्च पहाडी भेग सम्म हुने

५. खुमल सेतो - १

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: MP161377.23 x B-5 = 65 = Atlantic x Huinkul

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुवाली केन्द्र, लिमा, पेरू

उन्मोचन वर्ष: सन् १९९९ (वि.सं. २०५६ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: मध्यम आकारको र फैलिएको

डाँठको किसिम: मसिना, ५-७ प्रति बोट

पातको किसिम: खुल्ला, हल्का हरियो

फूलको रंग: सेतो रंगको, लामो दिनमा मात्र फुल्ने, थोरै फुल्ने

आलुको दाना: सेतो, गुदीको रंग पनि सेतो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: १००-१२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ५ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर १० प्रति बोट

दानामा शुषुप्त अवस्था: छोटो, ८ हप्ता

सरदर उत्पादन: २५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, पात दोब्रिने भाइरस अवरोधक

अन्य विशेषताहरू: असिना र सुख्खा केही हदसम्म सहन सक्ने

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ तथा भित्री मधेश देखि उच्च पहाड सम्म

६. खुमल रातो - २

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: MUS 136.6 x 3345D (1) x 2288 (2)

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुबाली केन्द्र, लिमा, पेरू

उन्मोचन वर्ष: सन् १९९९ (वि.सं. २०५६ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: ठाडो किसिमको

डाँठको किसिम: संख्यामा थोरै, मोटाइ

मध्यम, बैजनी रंगको

पातको किसिम: मध्यम खालको

बनौट, सतह खुम्चिएको, हल्का हरियो

फूलको रंग: रातो, लामो दिनमा धेरै

फुल्ने

आलुको दाना: हल्का रातो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: १००-१२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ४ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ११ प्रति बोट

दानामा शुषुप्त अवस्था: करिब ८ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २०-२५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू र भाइरस वाइ अवरोधक, उढुवा सहने

अन्य विशेषताहरू: वढी उत्पादन दिने, आकर्षक दानाको रंग

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ तथा भित्री मधेश

७. खुमल लक्ष्मी

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: ABWH-87.316 x BK (LB)

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुवाली केन्द्र, लिमा, पेरू

उन्मोचन वर्ष: सन् २००८ (वि.सं. २०६५ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: अग्लो र कम फैलिएको
डाँठको किसिम: मध्यम मोटाइ, केही मात्रामा भुस, केही रातो
पातको किसिम: गाढा हरियो, खस्रो सतह र लाम्चो खालको पात
फूलको रंग: बैजनी रंगको, लामो दिनमा धेरै फुल्ने
आलुको दाना: रातो, समतल सतह, सेतो गुदी, साना, ठूला सबै खालका

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: १००-१२० दिन
डाँठको संख्या: सरदर ३-५ प्रति बोट
दानाको संख्या: सरदर १०-१५ प्रति बोट
दानामा शुषुप्त अवस्था: ६-८ हप्ता
सरदर उत्पादन: २०-२५ टन प्रति हेक्टर
रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, उदुवा सहन सक्ने
अन्य विशेषताहरू: तराइ देखि उच्च पहाड सम्म खेती गर्न सकिने
शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ देखि उच्च पहाड सम्म

८. आ.पि.वाइ - ८

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: BWH-87.316 x BK (LB)

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुबाली केन्द्र, लिमा, पेरू

उन्मोचन वर्ष: सन् १९९९ (वि.सं. २०५६ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: मध्यम, खुल्ला भाँगिने खालको

डाँठको किसिम: मोटाइ मध्यम, हरियो रंगको, भुस केही मात्रामा

पातको किसिम: केही लाम्चो, चुच्चो, हरियो रंग, समतल सतह

फूलको रंग: मध्यम बैजनी रंगको, छोटो दिनमा फुल्ने, आलुभेंडा लाग्ने

आलुको दाना: सेतो, समतल सतह भएको, हल्का रातो आँखा भएको

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: १०० - १२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ३ - ४ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर १० - १२ प्रति बोट

दानामा शुष्प अवस्था: करिब ६ - ८ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २० - २५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, डहुवा सहने

अन्य विशेषताहरू: वढी उत्पादन दिने

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ तथा भित्री मधेश

८. खुमल उज्वल

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: L235-4 x NYL235-4

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुवाली केन्द्र, लिमा, पेरू

उन्मोचन वर्ष: सन् २०१३/२०१४ (वि.सं. २०७१ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: फैलिने किसिमको

डाँठको किसिम: मोटो र डाँठमा धेरै भुसहरू भएको

पातको किसिम: गाढा हरियो, बाक्लो पात

फूलको रंग: सेतो तर धेरै फुले

आलुको दाना: अण्डाकार, मध्यम आकार, चिप्लो, सेतो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: १०० - १२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ५ - ६ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ५ - ७ प्रति बोट

दानामा शुष्प अवस्था: ढिलो (१२० दिन)

सरदर उत्पादन: २५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, डडुवा सहने, भाइरस x र y नलाग्ने

अन्य विशेषताहरू: भण्डारण क्षमता राम्रो, चिप्सको लागि उपयुक्त

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ देखि उच्च पहाड सम्म

१०. खुमल उपहार

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान: CIP 378946.4

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुबाली केन्द्र, लिमा, पेरू

उन्मोचन वर्ष: सन् २०१३/२०१४ (वि.सं. २०७१ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: मध्यम अग्लो, फैलिने खालको

डाँठको किसिम: मोटो, हल्का रातो देखिने

पातको किसिम: बाक्लो, खस्रो गाढा रंगका पातहरू

फूलको रंग: हरियो बैजनी रंगको, धेरै फुल्ने

आलुको दाना: अण्डाकार, रातो र सेतो मिश्रित, गाजले किसिमको

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: १०० - १२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ३ - ४ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ४ - ५ प्रति बोट

दानामा शुषुप्त अवस्था: करिव ८ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २४ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, डढुवा सहने, सुख्खा खडेरी केही सहने

अन्य विशेषताहरू: सुख्खा पदार्थ बढी भएको, मिठो स्वाद भएको

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: सबै क्षेत्रमा सफलता पूर्वक खेती गर्न सकिने

११. खुमल विकास

जातीय पृष्ठभूमी र उन्मोचन

पैत्रिक पहिचान:

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुवाली केन्द्र, लिमा, पेरू

उन्मोचन वर्ष: सन् २०१८/२०१९ (वि.सं. २०७५ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: मध्यम अग्लो, फैलिने खालको

डाँठको किसिम: मोटो, हल्का खैरो देखिने

पातको किसिम: बाक्लो, खस्रो गाढा रंगका पातहरू

फूलको रंग: सेतो रंगको

आलुको दाना: रातो बोक्रा भएको

जातीय विशेषता

वाली तयार हुने समय: १०० - ११० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ३ - ४ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ८ प्रति बोट

दानामा शुष्प अवस्था: करिब ८ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, डढुवा सहने

अन्य विशेषताहरू: सुख्खा पदार्थ बढी भएको, मिठो स्वाद भएको

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: मध्य पहाड देखि उच्च पहाड

ख) पञ्जिकृत जातहरू

१. टि.पि.एस. १ (एच.पि.एस. २ / ६७)

जातीय पृष्ठभूमी

पैत्रिक पहिचान: MF-II x TPS-67

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुबाली केन्द्र, लिमा, पेरू

पञ्जिकृत वर्ष: सन् २०१४/२०१५ (वि.सं. २०७१ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: ठाडो देखि मध्यम फैलिने खालको

डाँठको किसिम: मोटो, कडा, चौडा देखि गोलो, हल्का रंगिन

पातको किसिम: लामो, चौडा, बाक्लो, हरियो

फूलको रंग: सेतो, बैजनी देखि हल्का निलो सम्म

आलुको दाना: सेतो, गोलाकार, गुदी हल्का पहेँलो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: ११० - १२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ३ - ४ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर १० - १२ प्रति बोट

दानामा शुष्प अवस्था: करिब ८ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: ३५ - ४० टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, डहुवा सहने

अन्य विशेषताहरू: सुख्खा पदार्थ बढी, चिप्स वन्ने गुण मध्यम

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ देखि उच्च पहाड

१. टि.पि.एस. १ (एच.पि.एस. ७ / ६७)

जातीय पृष्ठभूमी

पैत्रिक पहिचान: TPS-7 x TPS-67

जातीय स्रोत: अन्तराष्ट्रिय आलुबाली केन्द्र, लिमा, पेरू

पञ्जिकृत वर्ष: सन् २०१४/२०१५ (वि.सं. २०७१ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: ठाडो

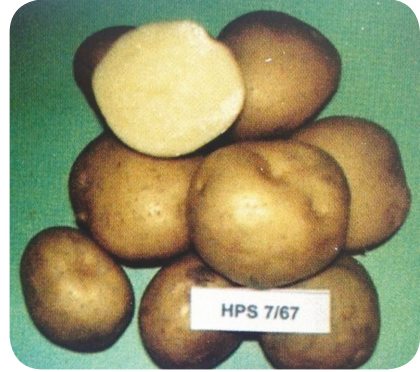
डाँठको किसिम: पातलो, नरम, चौडा

देखि गोलो रंगिन डाँठ

पातको किसिम: चौडा, चिप्लो, बाक्लो, हरियो

फूलको रंग: सेतो, वैजनी देखि हल्का निलो सम्म

आलुको दाना: सेतो, गोलाकार, गुदी पहेँलो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: ११० - १२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ३ - ४ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ९ - १० प्रति बोट

दानामा शुष्प अवस्था: करिब ८ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: ३० - ३५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, उढुवा सहने

अन्य विशेषताहरू: सुख्खा पदार्थ बढी, चिप्स बन्ने गुण मध्यम

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ देखि उच्च पहाड

ग) कृषक स्तरमा लोकप्रिय दर्ता भएका जातहरू

१. कार्डिनल

जातीय पृष्ठभूमी

पैत्रिक पहिचान:

जातीय स्रोत: नेदरल्याण्ड्स

भिन्निएको वर्ष: सन् १९८२-१९८३ (वि.सं. २०४० साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: मध्यम फैलिएको

डाँठको किसिम: मोटो, अग्लो

पातको किसिम: चौडा, गाढा हरियो

फूलको रंग: रातो फुले

आलुको दाना: रातो, लाम्चो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: ९० - १०० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ५ - ७ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ७ प्रति बोट

दानामा शुष्प अवस्था: ६ - ८ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २० - २५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: ऐजेरू अवरोधक, डहुवा सहने

अन्य विशेषताहरू: स्वादिलो, दुइ बाली लिन सकिने

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ देखि मध्य पहाड

२. एम.एस. ४२-३

जातीय पृष्ठभूमी

पैत्रिक पहिचान:

जातीय स्रोत: अमरिका

भित्रीएको वर्ष: सन् १९८०/१९८१ (वि.सं. २०३८ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: मध्यम फैलिएको

डाँठको किसिम: मोटो, अग्लो

पातको किसिम: चौडा, गाढा हरियो

फूलको रंग: बैजनी

आलुको दाना: निलो, लाम्चो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: १०० - ११० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ५ - ७ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ७ प्रति बोट

दानामा शुष्प अवस्था: २ - ४ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २० - २५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: डढुवा सहने, ऐजेरू लाग्न सक्ने

अन्य विशेषताहरू: स्वादिलो,

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: तराइ देखि उच्च पहाड

३. रोजिटा

जातीय पृष्ठभूमी

पैत्रिक पहिचान:

जातीय स्रोत: स्वजरल्याण्ड

भिन्नेको वर्ष: सन् १९७९/१९८० (वि.सं. २०३६ साल)

वानस्पतिक स्वरूप

बोटको आकार: मध्यम फैलिएको

डाँठको किसिम: मोटो, अग्लो

पातको किसिम: ठूला, खस्रा पात

फूलको रंग: सेतोमा रातो मिसिएको

आलुको दाना: गोलो, रातो

जातीय विशेषता

बाली तयार हुने समय: ११० - १२० दिन

डाँठको संख्या: सरदर ४ - ५ प्रति बोट

दानाको संख्या: सरदर ५ - ८ प्रति बोट

दानामा शुषुप्त अवस्था: ८ हप्ता (मध्यम)

सरदर उत्पादन: २० - २५ टन प्रति हेक्टर

रोग अवरोधक क्षमता: खडेरी सहने, ऐजेरू लाग्न सक्ने

अन्य विशेषताहरू: स्वादिलो, नटुक्रने

शिफारिश भौगोलिक क्षेत्र: मध्य देखि उच्च पहाड